

De Klachtencommissie als bedoeld in artikel 10:1 van de Wet Verplichte GGZ, werkzaam ten behoeve van de Stichting GGzE te Eindhoven,

is inzake de klachten 2021/057 en 2021/064 van:

De heer XXXX, geboren XXXX, ten tijde van de klachten verblijvend in de afdeling High Intensive Care, Michelangelolaan 2 te Eindhoven, onderdeel van GGzE,

tot het navolgende oordeel gekomen.

1. De procedure

De klachtencommissie ontving op 19 november 2021 een klaagschrift, in de vorm van een ingevuld klachtenformulier, gedateerd 15 november 2021, deze klacht is bij de klachtencommissie geregistreerd onder nummer 2021/057. Vervolgens ontving de klachtencommissie op 25 november 2021 een klaagschrift, in de vorm van een ingevuld klachtenformulier, welke werd ontvangen op 25 november 2021. Hierna werd op 1 december 2021 per brief, die door de klachtencommissie werd ontvangen op 1 december 2021, het eerder ontvangen klachtenformulier aangevuld door de heer XXXX, hierna te noemen klager. De klachten die in het klachtenformulier en in de brief door klager naar voren zijn gebracht zijn bij de klachtencommissie geregistreerd onder nummer 2021/064.

De klachtencommissie heeft vervolgens bij de zorgverantwoordelijken verweer gevraagd.

De klachtencommissie heeft naar aanleiding van de klachten, die geregistreerd zijn onder nummer 2021/057, op 23 november 2021 een verweerschrift ontvangen van de heer XXXX, psychiater en zorgverantwoordelijke van klager, hierna te noemen verweerder. Het verweerschrift was eveneens gedateerd op 23 november 2021.

Op de klachten die geregistreerd zijn onder nummer 2021/064 werd door de klachtencommissie op 1 december 2021 een afzonderlijk verweerschrift ontvangen van de heer XXXX, psychiater, naar aanleiding van de klacht om klager verplichte zorg te verlenen in de vorm van de toediening van medicatie op 1 december 2021. Dit verweerschrift was gedateerd op 1 december 2021. Vervolgens werd op 3 december 2021 een verweerschrift ontvangen van XXXX, psychiater, naar aanleiding van de overige klachten die onder nummer 2021/064 werden geregistreerd. Het verweerschrift was gedateerd 3 december 2021.

De klachtencommissie was door de veiligheidsmaatregelen die moesten worden getroffen om de verspreiding van het Coronavirus tegen te gaan niet in de gelegenheid om klachten in fysieke aanwezigheid van klager en verweerder te behandelen. De klachtencommissie heeft de klacht daarom via een beeldverbinding behandeld. Klager en verweerder, de personen die hen bijstonden, alsmede de leden van de klachtencommissie en de secretaris van de klachtencommissie hebben deelgenomen aan de behandeling van de klacht via de beeldverbinding. De mondelinge behandeling van de klacht vond plaats op 16 december 2021.

Klager is er blijkens de toestemmingsverklaring mee akkoord dat de commissieleden, indien nodig, het dossier inzien, eventueel door middel van fotokopieën.

Klager werd bij de mondelinge behandeling van de klachten bijgestaan door XXXX, Patiëntenvertrouwenspersoon.

Omdat het voor de klachtencommissie onmogelijk was om op korte termijn een volledige gemotiveerde beslissing op de klachten te doen komen aan klager en verweerder, heeft de klachtencommissie hen een verkorte beslissing doen toekomen op 22 december 2021.

2. De klachten

Uit de klaagschriften die de klachtencommissie heeft ontvangen op 19 november 2021 (2021/057) en op 1 december 2021 (2021/064) heeft de klachtencommissie opgemaakt dat klager de navolgende klachten naar voren heeft willen brengen.

De klachten die geregistreerd zijn onder nummer 2021/057 richtten zich op;

- de beslissing van 12 november 2021 om klager in de afzonderingsruimte van de SPOR te laten verblijven,
- de beslissing van 12 november 2021 om klager in de afzonderingsruimte van de SPOR verplichte zorg te verlenen in de vorm van de toediening van kortwerkende medicatie,
- de beslissing van 13 november 2021 om klager verplichte zorg te verlenen in de vorm van insluiting in een separeerruimte.

Door de Patiëntenvertrouwenspersoon is bij de mondelinge behandeling van de klacht een schriftelijke toelichting op de klaagschriften uitgereikt. Uit deze toelichting blijkt dat klager ook wil klagen over de beslissingen van 12 november 2021 om hem op te nemen in een accommodatie en om hem, na de opname, in een gesloten afdeling te plaatsen.

De klachtencommissie heeft besloten om zich bij de beoordeling van de klachten wel uit te laten over de klachten over deze beslissingen, omdat uit het verweerschrift is gebleken dat verweerder uit de door klager ingediende klaagschriften had begrepen dat het klaagschrift zich ook leek te richten op de beslissingen van 12 november 2021 om klager te beperken in zijn bewegingsvrijheid en om klager gedwongen op te nemen

De klachten die geregistreerd zijn onder nummer 2021/064 richtten zich op;

- de beslissing van 29 november 2021 om klager verplichte zorg te verlenen in de vorm van insluiting,
- de beslissing van 30 november 2021 om klager verplichte zorg te verlenen in de vorm van de toediening van medicatie,
- de beslissing van 1 december 2021 om klager verplichte zorg te verlenen in de vorm van de toediening van kortwerkende medicatie,
- de beslissingen van 29 november 2021, 30 november 2021 en 1 december 2021 om klager wilsonbekwaam te verklaren.

3. De bevoegdheid van de klachtencommissie

Klager geeft in zijn klaagschriften aan dat hij meent dat de beslissing waarover hij klaagt werd genomen op grond van de artikelen 7:3 en 8:9 Wvvgz.

In artikel 10:3 Wvvgz is vastgelegd dat een schriftelijke en gemotiveerde klacht kan worden ingediend bij de klachtencommissie over de nakoming van een verplichting of een beslissing op grond van artikel 7:3 Wvvgz, met uitzondering van klachten betreffende de ambtenaar van politie, en op grond van artikel 8:9 Wvvgz.

De klachtencommissie acht zich bevoegd om de klachten te beoordelen.

4. Het standpunt van klager

Klager schetst in eerste instantie een beeld van de gang van zaken bij zijn opname en rond de beslissingen die jegens hem werden genomen op 30 november en 1 december 2021.

Op 12 november 2021 is klager door de politie overgebracht naar de SPOR.

Bij binnenkomst is klager in de SPOR-afzonderingsruimte geplaatst en is aan hem medicatie toegediend. Diezelfde dag is voor klager een crisismaatregel getroffen en is hij opgenomen op de gesloten afdeling. De opname in een accommodatie was in de crisismaatregel voorzien.

Op 13 november 2021 is klager gesepareerd. In de crisismaatregel was insluiten als vorm van verplichte zorg opgenomen.

Op 15 november 2021 is besloten de separatie te beëindigen en klager in de afzonderingsruimte te plaatsen.

Op 17 november 2021 is voor klager een machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel verleend. De insluiting eindigde op 17 november 2021. Op 29 november 2021 is klager in zijn eigen kamer ingesloten. Het lijkt erop dat de insluiting heeft geduurd tot 2 december 2021. Ook is besloten dat klager wilsonbekwaam zou zijn ter zake van de aan hem verleende verplichte zorg.

Op 30 november 2021 is besloten klager met ingang van 1 december 2021 kortwerkende Olanzapine IM toe te dienen, na weigering van de orale Olanzapine in tabletvorm. Toediening medicatie was opgenomen in de machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel. Ook is besloten dat klager wilsonbekwaam zou zijn ter zake van de aan hem te verlenen verplichte zorg. In de nacht van 30 november 2021 op 1 december 2021 is dwangmedicatie toegediend aan klager. Wederom is klager wilsonbekwaam verklaard ter zake van de aan hem te verlenen verplichte zorg.

- **Ten aanzien van de klachten die zijn geregistreerd onder nummer 057.**

1. De beslissing om klager gedwongen op te nemen en te beperken in zijn recht op bewegingsvrijheid van 12 november 2021.

Klager is op 12 november 2021 opgenomen op de gesloten crisis-afdeling.

De zorgverantwoordelijke is verplicht om bij de beslissing tot het verlenen van verplichte zorg ter uitvoering van de crisismaatregel een aantal randvoorwaarden in acht te nemen, aldus art. 8:9 Wvvgz. Daarnaast gelden, de algemene eisen en voorwaarden voor het verlenen van verplichte zorg, zoals verwoord in de hoofdstukken 2 en 3 van de Wvvgz

Volgens klager is niet aan alle eisen voldaan die de Wvvgz aan de uitvoering van verplichte zorg stelt. Het gaat om de volgende eisen die niet of onvoldoende zijn nageleefd bij het nemen van deze beslissingen jegens klager.

Door de zorgverantwoordelijke is niet of niet juist geoordeeld over de aanwezigheid van voldoende stoornisgerelateerd nadeel. Klager van mening dat hij geen psychische problemen heeft en dat er van ernstig nadeel geen sprake is. En als klager wel eens boos wordt dan is dat omdat hij zich onrechtvaardig behandeld voelt en niet vanwege een stoornis.

Er is niet of niet juist geoordeeld over de proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid van de interventie(s) (art. 2:1 lid 3 Wvvgz). De gedwongen opname en beperking van bewegingsvrijheid zijn voor klager erg ingrijpend. Klager voelt zich opgesloten en vernederd. Hij is van mening dat de opname en beperking van zijn bewegingsvrijheid niet nodig zijn en dan ook veel te ver gaan. Gesprekken met een ervaringsdeskundige of een psycholoog zouden voor hem een veel minder bezwarend alternatief zijn. Dergelijke gesprekken zouden hem rust, structuur en begeleiding kunnen geven. Gedwongen opname en beperking van zijn bewegingsvrijheid zorgen ervoor dat hij zich juist slechter gaat voelen. Klager wordt gepest, voelt zich vernederd en onrechtvaardig behandeld. De gedwongen opname en beperking van bewegingsvrijheid lijken dan ook een averechts effect te hebben.

Er is niet of niet juist geoordeeld over het honoreren van de wensen en voorkeuren van de klager (art. 2:1 lid 5 en 6 Wvvgz). Klager lijkt wilsonbekwaam en er dreigt geen acuut levensgevaar voor klager. Evenmin is er volgens klager sprake van relevant gevaar voor anderen. Klager wil onbegeleide vrijheden en het liefst naar huis. Gelet op het bovenstaande dienen de wensen en voorkeuren van klager te worden gevolgd.

2. De beslissing van 12 november 2021 om klager dwangmedicatie toe te dienen.

Aan klager is op 12 november 2021 medicatie toegediend. Het gaat hierbij om de verplichte zorg in de vorm van het vorm toedienen medicatie (art. 3:2 lid 2 sub a Wvvgz). Deze verplichte zorg is toegepast in het kader van de uitvoering van de crisismaatregel (art. 8:9 Wvvgz). De zorgverantwoordelijke is verplicht om bij de beslissing tot het verlenen van verplichte zorg ter uitvoering van de (voortgezette) crisismaatregel een aantal randvoorwaarden in acht te nemen, aldus art. 8:9 Wvvgz. Daarnaast gelden, de algemene eisen en voorwaarden voor het verlenen van verplichte zorg, zoals verwoord in de hoofdstukken 2 en 3 van de wet.

Volgens klager is niet aan alle eisen voldaan die de Wvggz aan de uitvoering van verplichte zorg stelt. Bij deze beslissing gaat het om de volgende eisen die niet of onvoldoende zijn nageleefd.

Er is door de zorgverantwoordelijke niet juist geoordeeld over de aanwezigheid van voldoende stoornisgerelateerd nadeel (art. 3:3 Wvggz). Klager is van mening dat hij geen psychische problemen heeft. Klager is van mening dat hij rustig was. Van ernstig nadeel was volgens klager geen sprake.

Er is niet of niet juist geoordeeld over de proportionaliteit en subsidiariteit van de interventie (art. 2:1 lid 3 Wvggz). Volgens klager was er geen sprake van een noodsituatie, ernstig nadeel of iets dergelijks. Het toedienen van de medicatie onder dwang is gelet op het beoogde doel van de verplichte zorg volgens hem dan ook niet evenredig. Verder heeft klager gevraagd of hij de medicatie oraal mocht innemen. Dit zou voor hem minder bezwarend zijn geweest. Op zijn vraag zou ontkennend zijn geantwoord. Hij zou de medicatie middels een spuit toegediend moeten krijgen. Het krijgen van de medicatie middels een spuit vond klager erg vernederend.

3. De beslissing van 13 november 2021 om klager in te sluiten

Op 13 november 2021 is klager gesepareerd. Op 15 november 2021 is besloten de separatie te beëindigen en klager in de afzonderingsruimte te plaatsen tot 18 november 2021. Het gaat hierbij om de verplichte zorgvorm insluiten (art. 3:2 lid 2 sub c Wvggz). Deze verplichte zorg werd verleend in het kader van de uitvoering van de crisismaatregel/ machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel (art. 8:9 Wvggz). De zorgverantwoordelijke is verplicht om bij de beslissing tot het verlenen van verplichte zorg ter uitvoering van de (voortgezette) crisismaatregel een aantal randvoorwaarden in acht te nemen, aldus art. 8:9 Wvggz. Daarnaast gelden, de algemene eisen en voorwaarden voor het verlenen van verplichte zorg, zoals verwoord in de hoofdstukken 2 en 3 van de Wvggz.

Volgens klager is niet aan alle eisen voldaan die de Wvggz aan de uitvoering van verplichte zorg stelt. Bij deze beslissing gaat het om de volgende eisen die niet of onvoldoende zijn nageleefd.

Er is door de zorgverantwoordelijke niet juist geoordeeld over de aanwezigheid van voldoende stoornisgerelateerd nadeel (art. 3:3 Wvggz). Klager is van mening dat hij geen psychische problemen heeft en dat er geen sprake was van ernstig nadeel.

Er is niet of niet juist geoordeeld over de proportionaliteit van de interventie (art. 2:1 lid 3 Wvggz). De insluiting was voor klager erg ingrijpend. Hij voelde zich opgesloten. Volgens klager was de insluiting niet nodig en ging deze maatregel dan ook veel te ver.

- Ten aanzien van de klachten die onder nummer 2021/064 zijn geregistreerd

4. De beslissing van 29 november 2021 om klager de in te sluiten

Op 29 november 2021 is klager in zijn eigen kamer ingesloten. De insluiting lijkt te hebben voortgeduurd tot 2 december 2021. Het gaat hierbij om de verplichte zorg in de vorm van insluiten (art. 3:2 lid 2 sub c Wvggz). Deze verplichte zorg werd verleend in het kader van de uitvoering van de crisismaatregel/ machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel (art. 8:9 Wvggz).

De zorgverantwoordelijke is verplicht om bij de beslissing tot het verlenen van verplichte zorg ter uitvoering van de (voortgezette) crisismaatregel en de zorgmachtiging een aantal randvoorwaarden in acht te nemen, aldus art. 8:9 Wvggz. Daarnaast gelden, de algemene eisen en voorwaarden voor het verlenen van verplichte zorg, zoals verwoord in de hoofdstukken 2 en 3 van de wet.

Volgens klager niet voldaan aan alle eisen voldaan die de Wvggz aan de uitvoering van verplichte zorg stelt. Het gaat om de volgende eisen die bij het nemen van deze beslissing niet of onvoldoende zijn nageleefd.

Door de zorgverantwoordelijke is niet of niet juist geoordeeld over de aanwezigheid van voldoende stoornisgerelateerd nadeel (art. 3:3 Wvggz). Volgens klager heeft hij niks vernield. Klager was papierwerk aan het uitzoeken en heeft daarbij wat muziek geluisterd. Toen er over overlast werd

geklaagd heeft klager de muziek zachter gezet. Van voldoende stoornisgerelateerd nadeel was geen sprake.

Er is niet of niet juist geoordeeld over de proportionaliteit, doelmatigheid en veiligheid van de interventie (art. 2:1 lid 3 Wvggz). Door de insluiting voelt klager zich juist slechter. Hij heeft last van claustrofobie en maakt zich zorgen over wat er met hem gebeurt als er iets gebeurt (komen ze mij dan halen?). De insluiting is voor klager dan ook erg ingrijpend en is naar zijn mening niet evenredig gelet op het beoogde doel van de verplichte zorg.

5. De beslissing in de nacht van 30 november op 1 december 2021 om klager dwangmedicatie te geven

Op 30 november 2021 is besloten om klager met ingang van 1 december 2021 kortwerkende Olanzapine IM toe te dienen bij weigering van de orale Olanzapine in tabletvorm. In de nacht van 30 november 2021 op 1 december 2021 is dwangmedicatie (Olanzapine IM) toegediend aan klager. Het gaat hierbij om verplichte zorg in de vorm van toediening van medicatie (art. 3:2 lid 2 sub a Wvggz).

Deze verplichte zorg werd verleend in het kader van de uitvoering van de machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel (art. 8:9 Wvggz). De zorgverantwoordelijke is verplicht om bij de beslissing tot het verlenen van verplichte zorg ter uitvoering van de (voortgezette) crisismaatregel een aantal randvoorwaarden in acht te nemen, aldus art. 8:9 Wvggz. Daarnaast gelden, de algemene eisen en voorwaarden voor het verlenen van verplichte zorg, zoals verwoord in de hoofdstukken 2 en 3 van de wet.

Volgens klager is niet aan alle eisen voldaan die de Wvggz aan de uitvoering van verplichte zorg stelt. In het geval van deze beslissing gaat het om de volgende eisen die niet of onvoldoende zijn nageleefd.

Er is door de zorgverantwoordelijke niet of niet juist geoordeeld over de aanwezigheid van voldoende stoornisgerelateerd nadeel (art. 3:3 Wvggz). Klager heeft geen psychische problemen. In de nacht van 30 november op 1 december 2021 bevond hij zich in de badkamer, hij zat op wc en was rustig. Volgens klager was en is er geen sprake van voldoende stoornisgerelateerd nadeel.

Er is niet of niet juist geoordeeld over de proportionaliteit en subsidiariteit van de interventie(s) (art. 2:1 lid 3 Wvggz). Volgens klager gaat het goed met hem en heeft hij geen medicatie nodig. Daarbij heeft hij veel last van bijwerkingen van de medicatie (onder andere slaperigheid, verlies van spierkracht, gewichtstoename en vergeetachtigheid). Het toedienen van de medicatie onder dwang is gelet op het beoogde doel van de verplichte zorg volgens hem dan ook niet evenredig. Verder zou klager hebben gevraagd of hij de medicatie oraal mocht innemen. Dit zou voor hem minder bezwarend zijn geweest. Dit zou niet zijn toegestaan.

6. De beslissingen van 29 en 30 november 2021 en van 1 december 2021 om klager wilsonbekwaam te verklaren

Uit de beslissingen d.d. 29 en 30 november en 1 december 2021 blijkt dat klager wilsonbekwaam werd geacht ten aanzien van onder andere de beslissing tot insluiting en de beslissingen tot het toedienen van medicatie. Volgens klager is niet voldaan aan de eisen die artikel 1:5 Wvggz stelt aan de wilsonbekwaam verklaring.

Het gaat om de volgende eisen die niet of onvoldoende zijn nageleefd:

- de beslissingen van de zorgverantwoordelijke vermelden niet op welk tijdstip de beslissingen zijn genomen (art. 1:5 lid 1 Wvggz);
- uit de stukken blijkt niet dat klager een vertegenwoordiger heeft en wie dit dan zou zijn en dus is het de vraag of er wel overleg is geweest tussen de zorgverantwoordelijke en de vertegenwoordiger voorafgaand aan de beslissingen (art. 1:5 lid 2 Wvggz);
- het lijkt er op dat de zorgverantwoordelijke de geneesheer-directeur niet op de hoogte heeft gesteld van de beslissingen en het overleg met de vertegenwoordiger of, bij afwezigheid van een vertegenwoordiger, de geneesheer-directeur en de officier van justitie daarvan niet op de hoogte gesteld (art. 1:5 lid 3 Wvggz).

Om bovenstaande redenen verzoekt klager de klachtencommissie om de klachten van klager gegrond te verklaren.

Klager is ook van mening dat hij schade heeft geleden. Daarom verzoekt klager om hem, indien de klachten gegrond verklaard worden, in de gelegenheid te stellen om een nadere onderbouwing voor een schadevergoeding in te dienen en hem een schadevergoeding toe te kennen.

5. Het standpunt van verweerder

Ten aanzien van de klachten die zijn geregistreerd onder nummer 2021/057

Verweerder gaat ervanuit dat de klachten zich richten op een beslissing van 12 november 2021 om klager verplichte zorg te verlenen in de vorm van insluiten en hem ook medicatie toe te dienen.

Klager geeft in zijn klaagschrift aan dat het volgende zou zijn gebeurd op 12 november 2021.

Klager is door de psychiater en een collega gezien. Vervolgens heeft de psychiater klager bij zijn collega achtergelaten. Wat daarna de gang van zaken is geweest wordt uit het klaagschrift niet geheel duidelijk. Wat wel duidelijk is, is dat klager uiteindelijk in de separeerruimte geplaatst, tegen zijn wil. Ook vermeldt klager de toediening van medicatie en zijn verzet hier tegen. Klager geeft voorts aan dat er zijns inziens geen sprake was van een noodsituatie.

Volgens verweerder is sprake geweest van de volgende gang van zaken.

Klager is op 12 november 2021 beoordeeld in de SPOR-ruimte. Hij werd binnengebracht door de politie vanwege rijden zonder rijbewijs en roekeloos rijden, niet betalen na te hebben getankt. Aanvankelijk was klager rustig, ook tijdens de eerdere evaluatie door de crisisdienst. Oorspronkelijk zou de opname van klager een vrijwillige opname zijn, totdat klager hoorde dat er medicatie nodig zou zijn om zijn toestand te verbeteren. Hierop werd klager verbaal en fysiek agressief jegens de beoordelaar en had hij ook geprobeerd uit te halen naar een collega. Klager werd daarom naar de afzonderingsruimte van de SPOR overgebracht. Dit was formeel voorafgaande aan de opname.

Klager kalmeert in deze afzonderingsruimte niet. Hij roept door de kieren van de deur en blijft geïrriteerd, luidruchtig, verward en dreigend, zowel verbaal als fysiek. Klager wordt ingelicht over de noodzaak van de inname medicatie, maar in het gesprek komt duidelijk naar voren dat klager niets van medicatie wil weten. Om deze redenen werd er ook gekozen om klager, na akkoord van de burgemeester voor een crisismaatregel, in te spuiten met noodmedicatie. Klager werd hiervan erg slaperig, en een beoordeling was daardoor niet meer mogelijk, waarna klager naar zijn kamer op de afdeling werd gebracht om te slapen.

Op 12 november 2021 is klager aanwezig in de groep. Op de afdeling bij de balie is hij erg druk in zijn doen en laten. Hij loopt schreeuwend over de afdeling en roept dat hij hier wordt opgesloten en dat hij de deur gaat intrappen. Klager probeert dat even later daadwerkelijk te doen. Bij de deur wordt aan klager meerdere keren medicatie aangeboden. Meerdere keren wordt geprobeerd om klager te kalmeren, klager blijft echter dreigend, zowel fysiek als verbaal. Hij is ook bekend met forse agressie in eerdere gedwongen opnames. Dit gedrag van klager en de kennis van het eerdere gedrag van klager was aanleiding om klager te separeren.

Klager wordt in de separeerruimte dagelijks door een psychiater bezocht om de noodzaak van voortzetting van de separatie te evalueren. Op 14 november wordt daarvoor de benodigde "2nd opinion insluiting" gedaan. De separatie wordt op dat moment nog noodzakelijk geacht vanwege het voortduren van het toestandsbeeld, gebrek aan ziekte-inzicht en reflectie van klager op zijn agressie en zijn dreigende dynamiek jegens medepatiënten eerder op de afdeling.

Op 15 november 2021 wordt klager vanuit separeerruimte op zijn kamer in afzondering geplaatst. Klager wordt meerdere keren per dag naar de groep wordt gemobiliseerd. Klager geeft dan zelf aan terug naar de afzondering (insluiting) te willen gaan omdat hij de groep zo druk vond.

Op 18 november 2021 wordt de insluiting van klager, na nadrukkelijk advies van behandelaren, beëindigd en gaat hij terug naar zijn kamer.

Ten aanzien van de formele kant van de beslissingen om klager verplichte zorg te verlenen merkt verweerder het volgende op.

Op 12 november 2021 heeft de waarnemend zorgverantwoordelijke zich op de hoogte gesteld van de actuele gezondheidstoestand van klager en is met klager gesproken over de voorgenomen beslissingen. Een "Formulier 8.9 Wvvgz" werd aangemaakt en aan klager uitgereikt. Ook heeft overleg plaatsgevonden met de psychiater en is de wilsbekwaamheid van klager getoetst. Er is besloten om klager te separeren en tot het verlenen van verplichte zorg in de vorm van de toediening van medicatie.

Verweerder is van mening dat hij gelet op de beginselen van proportionaliteit, subsidiariteit, veiligheid en doelmatigheid op een juiste manier heeft gehandeld.

Er is sprake van ernstig nadeel. Klager gedraagt zich grensoverschrijdend, dreigend en agressief jegens medepatiënten en personeel. Omdat klager geen ziektebesef heeft, zijn agressieve en problematische gedrag ofwel ontkent, danwel bagatelliseert en daar niet op reflecteert, waren geen minder ingrijpende maatregelen mogelijk.

Klager houdt contact met FACT af, waardoor ambulante behandeling niet mogelijk is. Ook wil klager absoluut geen medicatie innemen en ook geen alternatieven daarvoor onderzoeken. Dit maakt dat zijn manisch-psychotische ontregeling, in het kader van een reeds sinds 2010 bekende bipolaire stoornis met tenminste vier forse manisch-psychotische ontregelingen, niet opklaart en dat daarmee het ernstig nadeel voortduurt.

Verweerder verzoekt de klachtencommissie om de klachten van klager ongegrond te verklaren.

Ten aanzien van de klachten die zijn geregistreerd onder nummer 2021/064

Verweerder geeft aan dat de klachten zich zijns inziens richten op de beslissingen van 29 en 30 november 2021, om klager verplichte zorg te verlenen in de vorm van het insluiten in de eigen kamer en in de vorm van het toedienen van medicatie.

Klager geeft in zijn klaagschrift aan dat hij het niet eens is met zijn gedwongen opname en in het bijzonder niet met de beslissing om hem in te sluiten. Hij stelt dat hij niets heeft vernield, dat hij alleen wat muziek luisterde en dat hij zich door insluiting slechter gaat voelen.

Wat betreft de medicatie geeft klager aan dat hij deze niet nodig heeft en dat hij veel last heeft van bijwerkingen als slaperigheid, verlies van spierkracht, gewichtstoename en vergeetachtigheid. Ook voegt hij toe dat hij geen vertegenwoordiger heeft.

Klager vindt dat de beslissingen niet voldoen aan de wettelijke eisen. Klager zegt geen psychische problemen te hebben en dat de opname en beperkingen niet nodig zijn. Klager wenst tevens een schadevergoeding.

Na zijn opname is klager vrijwel dagelijks door de psychiater en zorgverantwoordelijke gezien, waarbij hem onder meer steeds het innemen van medicatie werd geadviseerd. Hij weigerde dit pertinent. Hij wilde geen alternatief bespreken en raakte in toenemende mate in verzet tegen de opname en behandeling.

Klager vernielde vervolgens op 29 november 2021 een laptop. Ook ging hij provocerend en dreigend met een waterkoker met heet water bij verpleging staan. Dit paste in een patroon van enkele dagen, waarin hij, met name in de nacht, dreigend, niet stuurbaar en afdelingsontwrichtend was.

Van klager is ook bekend dat er forse fysiek-agressieve escalaties zijn geweest tijdens eerdere opnames. Om die reden werd besloten tot nachtelijke insluiting van klager voor zijn eigen veiligheid, die van het team en de gezondheid/nachtrust van medecliënten.

Klager is sinds 29 november 2021 daarnaast duidelijk meer manisch en psychotisch. Hij is dysfoor, incoherent in zijn denken en doet allerlei paranoïde uitspraken, hij is angstig en oninvoelbaar. Vanuit dit toestandbeeld is hij zeer imponerend in zijn zorgafstemmingsgesprek, waardoor zijn ambulante behandelaars het gesprek voortijdig moeten verlaten. Ook in de richting van de klinische behandelaars is klager meer vijandig dan voorheen. Omdat met de opname, de beperking van de bewegingsvrijheid en de insluiting alleen de veiligheid wordt geborgd, immers, door klager niet te behandelen met medicatie blijft het ernstig nadeel voortduren, is een laatste poging gedaan om met klager de inname van medicatie in een vrijwillig kader af te spreken. Ook wordt met klager besproken dat hij begeleide vrijheden kan krijgen als het door de medicatie wat beter met hem gaat. Hij zegt deze afspraak met de psychiater te maken, maar neemt vervolgens geen medicatie in.

Op 30 november 2021 geeft klager aan dat de nachtelijke insluiting hem veel last bezorgt en niet helpt.

Op grond van het hiervoor geschetste beloop van de behandeling van klager wordt daarom ingeschat dat het subsidiair en proportioneel is geworden om medicatie als verplichte zorg in te gaan zetten, omdat niets met klager kan worden afgesproken maar zelfs verplichte zorg eerder averechts effect sorteert. Het is bekend dat klager opknapt bij gebruik van medicatie en dat dit derhalve doelmatig maar ook veilig is. Door behandeling van het toestandbeeld zal klager uiteindelijk met ontslag kunnen.

Ten aanzien van de formele aspecten die bij het nemen van beslissingen om verplichte zorg te verlenen in acht genomen moeten worden, merkt verweerder het volgende op.

Op 12 november 2021 heeft de waarnemend zorgverantwoordelijke zich op de hoogte gesteld van de actuele gezondheidstoestand van klager en is met klager gesproken over deze beslissing. Ook heeft er overleg plaatsgevonden met de psychiater en is de wilsbekwaamheid van klager getoetst. Hetzelfde heeft op 29 en 30 november plaatsgevonden. Klager heeft de vereiste mededelingen door middel van een "Formulier 8.9 Wvvgz" ook ontvangen. Er is daarmee voldaan aan de formele vereisten.

Verweerder is van mening dat hij gelet op de beginselen van proportionaliteit, subsidiariteit, veiligheid en doelmatigheid juist heeft gehandeld.

Er is sprake van ernstig nadeel. Klager gedraagt zich grensoverschrijdend, dreigend en agressief in de richting van medepatiënten en personeel. Omdat klager geen ziekte-besef heeft, zijn agressieve en problematische gedrag ofwel ontkent dan wel bagatelliseert en er niet op reflecteert, zijn er geen minder ingrijpende interventies mogelijk.

Klager houdt contact met FACT af, waardoor ambulante behandeling niet mogelijk is. Ook is klager volhardend in zijn stellingname dat hij geen medicatie wil innemen en daarvoor ook geen alternatieven wil onderzoeken. Dit maakt dat zijn manisch-psychotische ontregeling, in het kader van een reeds sinds 2010 bekende bipolaire stoornis met tenminste vier forse manisch-psychotische ontregelingen, niet opklaart en daarmee het ernstig nadeel voortduurt. Opname en bijbehorende beperking van zijn bewegingsvrijheid zijn derhalve geïndiceerd. Omdat op de afdeling de onveiligheid, het imponeren en de dreiging door klager eerder toenamen dan afnamen, waarbij klager agressief was, werd insluiting op de eigen kamer ingezet. Afzondering en separatie konden hiermee worden voorkomen. Om het onderliggend toestandbeeld te behandelen, juist om de insluiting ook kort te kunnen houden, werd medicatie verplicht gesteld daar klager zeer standvastig was in zijn weigering.

Verweerder verzoekt de klachtencommissie om de klachten ongegrond te verklaren.

Ten aanzien van de toediening van medicatie aan klager in de nacht van 30 november op 1 december 2021 wordt het volgende standpunt in genomen.

Verweerder is in de nacht van 30 november 2021 op 1 december 2021 als klinische achterwacht dienst telefonisch betrokken geweest bij de beoordeling en besluitvorming voor toediening van noodmedicatie aan klager. Verweerder werd door de klinische voorwacht telefonisch geïnformeerd over een zich ontwikkelende crisis bij klager. Klager verbleef op de locatie van de HIC Michelangelolaan van de GGZE, met een gesloten kamerprogramma, met cameratoezicht. Uit de rapportage bleek dat het gesloten programma was aangezegd vanwege ontwrichtend gedrag op de afdeling waarin hij zich niet liet aansturen. Dit leidde tot conflicten met de verpleging door het diskwalificeren, schelden, imponeren en spugen door klager en waarbij klager vernielingen aanrichtte op de afdeling of klager dreigde dat hij zou doen.

Uit de rapportage over klager bleek ook dat klager zijn orale medicatie (Olanzapine) in de avond van 30 november had geweigerd. De volgende dag zou er gestart worden met intramusculaire medicatie wanneer hij zijn orale beeft weigeren. De situatie was op 30 november/1 december echter onhoudbaar op de kamer van klager. Klager veroorzaakt overlast door met een thermoskan te gooien, hij dreigt de boel kort en klein te slaan en hij schopt tegen de deur aan. Ook had klager de camera op zijn kamer volgespoten met scheerschuim waardoor er geen toezicht meer mogelijk was.

De klinische voorwacht is na de oproep van de afdeling ter plaatse gaan beoordelen. Klager kon alleen beoordeeld worden in gezelschap van een verpleegkundige en zeven mensen van de beveiliging. De klinische voorwacht kwam tot de conclusie dat er bij klager sprake was van controleverlies met aanhoudend expansief gedrag waarbij klager ook in een gesloten kamerprogramma nog dermate geprikkeld raakte dat hij overlast veroorzaakte. Hierdoor was er een acute dreiging van vernielingen op de kamer, waarbij het toezicht via de camera op de kamer van klager niet meer mogelijk was. Klager weigerde orale medicatie. Er was derhalve geen mogelijkheid, behoudens hernieuwde separatie, om de dreiging van vernielingen af te wenden.

Daar separatie een ingrijpende interventie is met potentiële traumatisering en daar een separatie op zich geen behandelvoordeel oplevert, maar zeker ook omdat er reeds een besluit was van de behandelend psychiater om per 1 december 2021 met verplichte zorg in de vorm van de toediening van medicatie te starten, wanneer klager zou blijven weigeren om orale medicatie te gebruiken, is er als middel van verdere agressie en dreiging van vernieling af te wenden Olanzapine intramusculair aan klager toegediend.

Aan klager werd een formulier "Artikel 8.9 Wvvgz" uitgereikt en daardoor geïnformeerd over de reden en aard van de interventie.

Bij het nemen van de beslissing is voldaan aan het beginsel van subsidiariteit omdat eerder genomen maatregelen, zoals gesprekken, een gesloten kamerprogramma en het aanbieden van orale medicatie onvoldoende rust brachten bij klager en er sprake was van een oplopende mate van agitatie met agressie, die zich over een langere tijd manifesteerde en waarvan een voortzetting te verwachten viel.

De beslissing was proportioneel gezien de duur en de ernst van de agitatie.

De maatregel was doelmatig, omdat eerder goed effect werd gezien van dit middel en dat van Olanzapine in de dosering van 10mg intramusculair, wetenschappelijk is aangetoond dat dat een anti-agitatie en anti-agressief effect heeft. Daarnaast is het een erkend medicijn voor de behandeling van manieën en psychotische ontregelingen. Ook werd de veiligheid gegarandeerd door cameratoezicht.

6. De beoordeling van de klachten

Ten aanzien van de klachten die geregistreerd zijn onder nummer 2021/057

De beslissing om klager over te brengen naar de afzonderingsruimte van de Spor.

Klager wordt op 12 november 2021 door de politie naar de Spoedeisende psychiatrische onderzoeksruimte bij de afdeling High Intensive Care aan de Michelangelolaan in Eindhoven gebracht. Klager werd daar onderzocht en beoordeeld op de aanwezigheid van een psychiatrische stoornis en, zo ja, op de noodzaak voor een klinische opname. Klager zou opgenomen moeten worden. De aanvankelijke insteek was dat klager met diens instemming zou worden opgenomen. Toen aan klager werd duidelijk gemaakt dat hij medicatie zou moeten gaan gebruiken, trok klager zijn instemming in. Na de mededeling dat klager medicatie zou moeten gaan gebruiken, werd klager verbaal en fysiek agressief. Door dit gedrag werd besloten om klager over te brengen naar de afzonderingsruimte van de Spor. Omdat het onverantwoord werd geacht om klager niet op te nemen, werd besloten om voor klager een Crisismaatregel te vragen. Gedurende het verblijf in de afzonderingsruimte van de Spor kalmeert klager niet. Hij blijft zowel verbaal als fysiek dreigend.

De beslissing om klager te beperken in zijn recht op bewegingsvrijheid door hem in de afzonderingsruimte te plaatsen, werd dus genomen voorafgaande aan het moment waarop voor klager een crisismaatregel werd getroffen. Op de situatie van klager was daarom op dat moment artikel 7:3 Wvvgz van toepassing. In dit artikel is geregeld dat verplichte zorg alleen als uiterste middel kan worden verleend, indien dit noodzakelijk is in verband met de voorbereiding van de crisismaatregel en uitsluitend gedurende de periode die nodig is om de procedure voor de crisismaatregel af te ronden. Verder wordt in dit artikel bepaald dat de verplichte zorg tevens kan inhouden dat een persoon zijn vrijheid kan worden ontnomen en dat hij onverwijld wordt overgebracht naar een plaats voor tijdelijk verblijf.

Naar de mening van de klachtencommissie was er voldoende reden om klager over te brengen naar de afzonderingsruimte van de Spor, in afwachting van het verkrijgen van de crisismaatregel. De klachtencommissie acht de klacht over de beperking van de vrijheid van klager door hem voorafgaande aan het verkrijgen van de crisismaatregel dan ook ongegrond.

De beslissing om klager op te nemen.

De crisismaatregel werd getroffen op 12 november 2021 om 15.30 uur. Vanaf dat moment dienden de regels die de Wvvgz stelt in hoofdstuk 8, en in het bijzonder in artikel 8:9, aan het verlenen van verplichte zorg aan klager in acht genomen te worden. In de beschikking van de crisismaatregel is opgenomen dat aan klager verplichte zorg kan worden verleend in de vorm van het beperken van de bewegingsvrijheid, insluiten, en het opnemen in een accommodatie.

Nadat de crisismaatregel is getroffen wordt de beslissing genomen om aan klager verplichte zorg te verlenen door hem op te nemen in de afdeling High Intensive Care aan de Michelangelolaan. De beschikking voor de crisismaatregel voorzag in deze vorm van verplichte zorg.

De klachtencommissie heeft geconstateerd dat aan klager een schriftelijke mededeling met een motivering van de beslissing is overhandigd.

Door klager is het standpunt ingenomen dat er geen noodzaak was om hem op te nemen omdat er geen sprake zou zijn van een psychiatrische stoornis bij klager en dat er dus geen causaal verband kan zijn tussen de stoornis en het nadeel dat klager zou veroorzaken. Een motivering voor dit standpunt geeft klager niet.

De klachtencommissie wil over dit standpunt opmerken dat klager voorafgaande aan het verzoek om een crisismaatregel ten aanzien van hem te treffen door een psychiater is onderzocht en dat de uitkomst van dit onderzoek was dat er bij klager sprake was van een psychiatrische stoornis. De klachtencommissie heeft geen enkele aanleiding om aan de deskundigheid van de psychiater te twijfelen. Daarbij weegt voor de klachtencommissie bovendien mee dat klager al langer in behandeling is in verband met een psychiatrische stoornis.

Verder is de klachtencommissie van mening dat in de aan klager overhandigde schriftelijke motivering van de beslissing om hem op te nemen voldoende wordt gemotiveerd dat er een causaal verband is tussen de psychiatrische stoornis van klager en het nadeel dat door hem werd veroorzaakt.

De klachtencommissie is van oordeel dat ten aanzien van de beslissing om hem op te nemen zowel inhoudelijk als in formele zin voldaan is aan het bepaalde in artikel 8:9 Wvvgz. De klachtencommissie acht de klacht over de beslissing om hem op te nemen ongegrond.

Het toedienen van medicatie op 12 november 2021

De mogelijkheid om klager verplichte zorg te verlenen in de vorm van de toediening van medicatie werd door de crisismaatregel geboden. Het voornemen om klager medicatie toe te dienen bestond reeds voordat de crisismaatregel werd getroffen, maar met de uitvoering daarvan werd gewacht totdat de beschikking was genomen. Nadat de beschikking was genomen, is de uiteindelijke beslissing genomen om klager medicatie toe te dienen en tot de uitvoering van de beslissing overgegaan.

Aan klager wordt een formulier “Beslissing verlenen verplichte zorg (art.8:9)” ter hand gesteld waarin de beslissing om hem medicatie toe te dienen schriftelijk wordt gemotiveerd. De schriftelijke motivering van de beslissing om aan klager medicatie toe te dienen is in de ogen van de klachtencommissie duidelijk.

Door klager is het standpunt ingenomen dat niet juist zou zijn geoordeeld over de aanwezigheid bij klager van stoornisgerelateerd ernstig nadeel. Klager zou geen psychiatrische problemen hebben en dus kan er geen sprake zijn van een aan een psychiatrische aandoening gerelateerd nadeel. Hiervoor heeft de klachtencommissie reeds aangegeven dat zij hierover een andere mening heeft. De mening van de klachtencommissie over dit standpunt is hier niet anders dan eerder. De klachtencommissie is van oordeel dat klager lijdt aan een psychiatrische stoornis en dat hij ten gevolge daarvan ernstig nadeel voor zichzelf en anderen veroorzaakt.

Ook heeft klager het standpunt ingenomen dat niet voldaan zou zijn aan de vereisten van proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid van de interventie. De argumenten die klager voor dit standpunt aandraagt zijn in de ogen van de klachtencommissie onvoldoende. Klager was niet goed meer aanspreekbaar, zodat gesprekken met hem vruchteloos waren. Een andere oplossing om klager gedurende zijn verblijf in de afzonderingsruimte tot rust te brengen dan door hem medicatie toe te dienen was er niet. De toediening van medicatie voldeed daarmee aan het beginsel van subsidiariteit. Het middel dat aan klager werd toegediend was doelmatig, want klager kalmeerde na de toediening daarvan zodanig dat hij in slaap viel. De toediening van de medicatie was proportioneel, omdat het onverantwoord was om de situatie waarin klager verkeerde te laten voortduren.

De klachtencommissie is van oordeel dat bij de uitvoering van de beslissing om klager verplichte zorg te verlenen in de vorm van de toediening van (nood-)medicatie, in voldoende mate is voldaan aan het bepaalde in artikel 8:9 Wvvgz. Daarom acht de klachtencommissie de klacht over het toedienen van noodmedicatie op 12 november 2021 ongegrond.

De separatie van klager op 13 november 2021

De crisismaatregel die ten aanzien van klager was getroffen, voorzag in de mogelijkheid om klager in te sluiten. Separatie is een vorm van insluiting.

Klager is op 12 november 2021 van de afzonderingsruimte overgebracht naar de afdeling, waar hij een eigen kamer had. Klager loopt deze dag schreeuwend op de afdeling. Hij roept dat hij wordt opgesloten op de afdeling en dat hij de deur gaat intrappen. Klager probeert dat ook. Klager wordt medicatie aangeboden om te kalmeren, maar weigert deze. Hij blijft verbaal en fysiek agressief. Omdat klager niet te kalmeren is en omdat van klager bekend is dat hij fors agressief kan zijn, wordt besloten om klager te separeren om op die manier de door hem veroorzaakte noodsituatie af te wenden.

Aan klager wordt een formulier “Beslissing verlenen verplichte zorg (art.8:9)” ter hand gesteld waarin de beslissing om hem te separeren schriftelijk wordt gemotiveerd. De schriftelijke motivering van de beslissing om klager te separeren is in de ogen van de klachtencommissie duidelijk. En ook is de klachtencommissie van oordeel dat voldoende wordt beschreven op welke wijze de zorgverantwoordelijke de beginselen van doelmatigheid, subsidiariteit, proportionaliteit en veiligheid bij het nemen van zijn beslissing heeft gewogen.

Door klager is het standpunt ingenomen dat de beslissing om hem te separeren niet voldoet aan het bepaalde in artikel 8:9 Wvvgz. Opnieuw wordt door klager gesteld dat er geen sprake zou zijn van

een psychiatrische stoornis en dus ook niet van een stoornisgerelateerd ernstig nadeel. De mening van de klachtencommissie over dit standpunt is hier niet anders dan eerder. De klachtencommissie is van oordeel dat klager lijdt aan een psychiatrische stoornis en dat hij ten gevolge daarvan ernstig nadeel voor zichzelf en anderen veroorzaakt.

De klachtencommissie is van oordeel dat bij het nemen van de beslissing om klager te separeren voldaan is aan het bepaalde in artikel 8:9 Wvvgz.

De klachtencommissie acht de klacht over de beslissing van 13 november 2021 om klager te separeren ongegrond.

Ten aanzien van de klachten die geregistreerd zijn onder nummer 2021/064

De beslissingen over de wilsbekwaamheid van klager op 29 en 30 november 2021 en op 1 december 2021

Door klager is geklaagd over de beslissingen van 29 en 30 november 2021 en van 1 december 2021 om hem wilsonbekwaam te achten ten aanzien van de beslissingen die op die data werden genomen om hem verplichte zorg te verlenen. De klachtencommissie zal deze klachten als eerste beoordelen, omdat in haar ogen het gegrond verklaren van de klacht over de ontbrekende onjuiste beoordeling van de wilsbekwaamheid van klager bij het nemen van beslissingen over het verlenen van verplichte zorg, zou moeten leiden tot een gegrond verklaring van die klachten.

Het standpunt van klager is dat niet voldaan is aan de eisen die artikel 1:5 Wvvgz stelt aan de wilsonbekwaam verklaring.

Het gaat dan om de volgende eisen die niet of onvoldoende zijn nageleefd.

- Het tijdstip waarop de zorgverantwoordelijken de beslissingen hebben genomen worden niet vermeld;
- In de overgelegde stukken wordt vermeld dat klager een vertegenwoordiger heeft. Klager vraagt zich af wie dat zou kunnen zijn en ook of er inderdaad overleg is geweest tussen de zorgverantwoordelijke en die vertegenwoordiger voorafgaand aan de beslissingen;
- De geneesheer-directeur is niet door de zorgverantwoordelijken op de hoogte gesteld van de beslissingen of, bij afwezigheid van de vertegenwoordiger, de geneesheer-directeur en de officier van Justitie.

De klachtencommissie is het niet met klager eens dat de data waarop de beslissingen werden genomen niet werden vermeld. Deze data zijn te vinden op de betreffende formulieren "Beslissing verlenen verplichte zorg" die aan klager werden uitgereikt. Deze formulieren vermelden het tijdstip waarop de beslissingen om klager wilsonbekwaam te achten ten aanzien van de beslissingen om hem in te sluiten en medicatie toe te dienen niet. Het ware beter geweest indien dit wel zou zijn gebeurd. Echter, in de overgelegde rapportage is terug te vinden dat de beslissingen om klager verplichte zorg te verlenen met klager zijn besproken. Er mag vanuit worden gegaan dat de beslissing in haar volle omvang met klager werd besproken, dus dat ook met klager is besproken dat hij wilsonbekwaam werd geacht ten aanzien van de beslissingen om hem in te sluiten en medicatie toe te dienen.

Verder blijkt uit de overgelegde rapportage dat de verweerder bij zijn beslissingen niet over een nacht ijs is gegaan. Er is over de beslissingen over de aan klager te verlenen verplichte zorg gesproken in een multidisciplinair overleg op 29 november 2021. Verder blijkt uit de overgelegde rapportage dat ook overleg is geweest met de geneesheer-directeur.

Tenslotte leidt de klachtencommissie uit de motivering van de beslissingen om aan klager verplichte zorg te verlenen af dat door verweerder veel moeite is gedaan om klager duidelijk te maken wat de gevolgen zouden zijn van zijn weigering om medicatie te gebruiken. Klager is duidelijk gemaakt dat zijn psychotische ontregeling niet zou verdwijnen en dat zijn gedrag op de afdeling ten gevolge van de psychotische ontregeling zou blijven leiden tot beslissingen om hem in te sluiten of zelfs te separeren, en dat klagers wens om weer naar huis terug te kunnen keren, zodat hij zijn vogels zou kunnen verzorgen, niet in vervulling zou kunnen gaan.

Bij de mondelinge behandeling van de klachten is door verweerder aangegeven dat met de zus van klager, die als contactpersoon voor klager staat vermeld in het dossier, contact is geweest over eventuele medicamenteuze behandeling van klager. In de rapportage wordt vermeld dat de zus van

klager achter medicamenteuze behandeling staat. Voor de klachtencommissie is daarmee duidelijk wie wordt bedoeld met de vertegenwoordiger van klager.

Verder is de klachtencommissie van mening dat, bij gebreke van de andere personen die in dit artikel worden genoemd als mogelijke vertegenwoordiger, deze zus voldoet aan het bepaalde in artikel 1:3 onder b, laatste gedachtestreepje.

Alles overziende is de klachtencommissie van oordeel dat de administratieve vastlegging van de beslissing om klager wilsonbekwaam te achten ten aanzien van de beslissingen om hem verplichte zorg te verlenen weliswaar beter had gekund, maar dat dit er niet toe moet leiden dat de klacht gegrond moet worden verklaard.

De insluiting van klager op 29 november 2021

Klager is op 29 november 2021 ingesloten in zijn eigen kamer. De beslissing om klager in te sluiten was een beslissing om klager verplichte zorg te verlenen. De Rechtbank Oost Brabant had op 17 november 2021 een machtiging voor de voortzetting van de crisismaatregel verleend. De machtiging gold tot 8 december 2021. De beslissing om aan klager verplichte zorg te verlenen werd genomen onder de werking van deze machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel. In de machtiging was opgenomen dat insluiten als verplichte zorg aan klager kon worden verleend.

Op de beslissing om klager verplichte zorg te verlenen in de vorm van insluiting is artikel 8:9 Wvvgz van toepassing.

Aan klager wordt een formulier “Beslissing verlenen verplichte zorg (art.8:9)” ter hand gesteld waarin de beslissing om hem in te sluiten schriftelijk wordt gemotiveerd. De in dit formulier geschetste gang van zaken wordt bevestigd door de aan de klachtencommissie overgelegde rapportage. De schriftelijke motivering van de beslissing om klager in te sluiten in zijn kamer is in de ogen van de klachtencommissie duidelijk.

Door klager is het standpunt ingenomen dat de beslissing om hem op zijn kamer in te sluiten niet voldoet aan het bepaalde in artikel 8:9 Wvvgz. Opnieuw wordt door klager gesteld dat er geen sprake zou zijn van een psychiatrische stoornis en dus ook niet van een stoornisgerelateerd ernstig nadeel. De mening van de klachtencommissie over dit standpunt is hier niet anders dan eerder. De klachtencommissie is van oordeel dat klager lijdt aan een psychiatrische stoornis en dat hij ten gevolge daarvan ernstig nadeel voor zichzelf en anderen veroorzaakt.

Verder is klager van mening dat niet juist is geoordeeld over de proportionaliteit, de doelmatigheid en de veiligheid van de interventie.

Door verweerder wordt in het formulier “Beslissing verlenen verplichte zorg” beschreven waarom in zijn ogen de interventie van het insluiten van klager in zijn eigen kamer voldoet aan de beginselen van doelmatigheid, subsidiariteit, proportionaliteit en veiligheid. De klachtencommissie meent dat deze motivering van verweerder steekhoudend is.

De klachtencommissie is daarom van oordeel dat bij het nemen van de beslissing de beginselen van doelmatigheid, subsidiariteit, proportionaliteit en veiligheid in acht zijn genomen.

De klachtencommissie komt daarmee tot het oordeel dat bij het nemen van de beslissing om klager in te sluiten op zijn kamer voldaan is aan het bepaalde in artikel 8:9 Wvvgz.

De klachtencommissie acht de klacht over de beslissing van 29 november 2021 om klager in te sluiten ongegrond.

De beslissing om klager medicatie toe te dienen in de nacht van 30 november op 1 december 2021

In de nacht van 30 november op 1 december 2021 wordt besloten om aan klager medicatie toe te dienen.

De Rechtbank Oost Brabant had op 17 november 2021 een machtiging voor de voortzetting van de crisismaatregel verleend. De machtiging gold tot 8 december 2021. De beslissing om aan klager verplichte zorg te verlenen werd genomen onder de werking van deze machtiging tot voortzetting

van de crisismaatregel. In de machtiging was opgenomen dat het toedienen van medicatie als verplichte zorg aan klager kon worden verleend.

Op de beslissing om klager verplichte zorg te verlenen in de vorm van het toedienen van medicatie is artikel 8:9 Wvvgz van toepassing.

Aan klager wordt een formulier “Beslissing verlenen verplichte zorg (art. 8:9)” ter hand gesteld waarin de beslissing om hem medicatie toe te dienen schriftelijk wordt gemotiveerd. De in dit formulier geschetste gang van zaken wordt bevestigd door de aan de klachtencommissie overgelegde rapportage. De schriftelijke motivering van de beslissing om klager in te sluiten in zijn kamer is in de ogen van de klachtencommissie duidelijk.

Door klager is het standpunt ingenomen dat de beslissing om hem medicatie toe te dienen die in de nacht van 30 november op 1 december 2021 werd genomen niet voldoet aan het bepaalde in artikel 8:9 Wvvgz. Opnieuw wordt door klager gesteld dat er geen sprake zou zijn van een psychiatrische stoornis en dus ook niet van een stoornisgerelateerd ernstig nadeel. De mening van de klachtencommissie over dit standpunt is hier niet anders dan eerder. De klachtencommissie is van oordeel dat klager lijdt aan een psychiatrische stoornis en dat hij ten gevolge daarvan ernstig nadeel voor zichzelf en anderen veroorzaakt. In de nacht van 30 november op 1 december 2021 veroorzaakte klager ten gevolge van zijn psychiatrische stoornis een noodsituatie die moest worden afgewend.

Verder is klager van mening dat niet juist is geoordeeld over de proportionaliteit, de doelmatigheid en de veiligheid van de interventie.

Door verweerder wordt in het formulier “Beslissing verlenen verplichte zorg” beschreven waarom in zijn ogen de interventie van het insluiten van klager in zijn eigen kamer voldoet aan de beginselen van doelmatigheid, subsidiariteit, proportionaliteit en veiligheid. De klachtencommissie meent dat deze motivering van verweerder steekhoudend is.

De klachtencommissie is daarom van oordeel dat bij het nemen van de beslissing de beginselen van doelmatigheid, subsidiariteit, proportionaliteit en veiligheid in acht zijn genomen.

Hier wil de klachtencommissie bovendien opmerken dat de beslissing om klager noodmedicatie toe te dienen door de zorgverantwoordelijke van dat moment uitdrukkelijk is geplaatst in het licht van de op 30 november genomen beslissing om klager medicatie toe te dienen. De klachtencommissie vindt dit inhoudelijk een logische beslissing. Andere maatregelen om de noodsituatie die klager veroorzaakte, bijvoorbeeld het overbrengen van klager naar een separeerruimte of eventueel fixatie, zouden minstens zo belastend zijn geweest voor klager als het toedienen van medicatie, terwijl die maatregelen niets zouden bijdragen aan het doen verminderen van de psychose van klager, die de onderliggende oorzaak van het gedrag van klager was.

De klachtencommissie acht de klacht over het toedienen van medicatie in de nacht van 30 november 2021 op 1 december 2021 ongegrond.

De beslissing om klager vanaf 1 december verplichte zorg te verlenen in de vorm van toediening van medicatie.

Op 30 november 2021 wordt besloten om aan klager medicatie toe te dienen. De datum waarop met de toediening zal worden begonnen is 1 december 2021.

De Rechtbank Oost Brabant had op 17 november 2021 een machtiging voor de voortzetting van de crisismaatregel verleend. De machtiging gold tot 8 december 2021. De beslissing om aan klager verplichte zorg te verlenen, werd genomen onder de werking van deze machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel. In de machtiging was opgenomen dat het toedienen van medicatie als verplichte zorg aan klager kon worden verleend.

Op de beslissing om klager verplichte zorg te verlenen in de vorm van het toedienen van medicatie is artikel 8:9 Wvvgz van toepassing.

Aan klager wordt een formulier “Beslissing verlenen verplichte zorg (art.8:9)” ter hand gesteld waarin de beslissing om hem medicatie toe te dienen schriftelijk wordt gemotiveerd. De in dit

formulier geschetste gang van zaken wordt bevestigd door de aan de klachtencommissie overgelegde rapportage. De schriftelijke motivering van de beslissing om klager verplichte medicatie toe te dienen is in de ogen van de klachtencommissie duidelijk.

Door klager is het standpunt ingenomen dat de beslissing van 30 november 2021 om hem vanaf 1 december 2021 gedwongen medicatie toe te dienen, niet voldoet aan het bepaalde in artikel 8:9 Wvz. Opnieuw wordt door klager gesteld dat er geen sprake zou zijn van een psychiatrische stoornis en dus ook niet van een stoornisgerelateerd ernstig nadeel. De mening van de klachtencommissie over dit standpunt is hier niet anders dan eerder. De klachtencommissie is van oordeel dat klager lijdt aan een psychiatrische stoornis en dat hij ten gevolge daarvan ernstig nadeel voor zichzelf en anderen veroorzaakt.

Verder is klager van mening dat niet juist is geoordeeld over de proportionaliteit, de doelmatigheid en de veiligheid van de interventie.

Door verweerder wordt in het formulier "Beslissing verlenen verplichte zorg" beschreven waarom in zijn ogen de interventie van het insluiten van klager in zijn eigen kamer voldoet aan de beginselen van doelmatigheid, subsidiariteit, proportionaliteit en veiligheid. De klachtencommissie meent dat deze motivering van verweerder steekhoudend is.

De klachtencommissie is daarom van oordeel dat bij het nemen van de beslissing de beginselen van doelmatigheid, subsidiariteit, proportionaliteit en veiligheid in acht zijn genomen.

Hier wil de klachtencommissie het volgende aan toevoegen.

Uit de overgelegde rapportage blijkt dat door de behandelaars van klager in de periode vanaf de opname van klager geen vooruitgang is geconstateerd in het ziektebeeld van klager. Dat zou er toe kunnen leiden dat klager in een uitzichtloze situatie van een chronische psychose zou kunnen belanden, waarmee voor hem ieder zicht op een verblijf buiten de instelling, die ook door klager zeer werd gewenst, zou verdwijnen. Verder zou het aanhouden van de psychose ook leiden tot het regelmatig verstoren van klager van de orde en de goede gang van zaken binnen de afdeling. En dat zou dan weer noodzaken tot ingrijpen door de behandelaars en de begeleiders van klager, bijvoorbeeld door klager te moeten insluiten of separeren. De klachtencommissie meent dan ook dat de beslissing om klager onder dwang medicatie toe te dienen te zien is als een keuze voor het ultimum remedium.

De klachtencommissie acht de klacht over de beslissing van 30 november 2021 om klager vanaf 1 december 2021 onder dwang medicatie toe te dienen ongegrond.

7. De beslissing

De klachtencommissie acht op grond van de aan haar overgelegde stukken en op grond van hetgeen door klager en verweerder bij de mondelinge behandeling naar voren werd gebracht;

van de klachten die geregistreerd zijn onder nummer 2021/057 en die zich richten zich op;

- de klacht over de beslissing van 12 november 2021 om klager in de afzonderingsruimte van de SPOR te laten verblijven voor zover deze klacht zich richt op het verblijf in de afzonderingsruimte voorafgaande aan het moment waarop de crisismaatregel werd getroffen; **ongegrond**
- de klacht over de beslissing van 12 november 2021 om klager in de afzonderingsruimte van de SPOR te laten verblijven voor zover deze klacht zich richt op het verblijf in de afzonderingsruimte na het moment waarop de crisismaatregel werd getroffen; **ongegrond**
- de klacht over de beslissing van 12 november 2021 om klager in de afzonderingsruimte van de SPOR verplichte zorg te verlenen in de vorm van de toediening van kortwerkende medicatie; **ongegrond**,
- de beslissing 13 november 2021 om klager verplichte zorg te verlenen in de vorm van insluiting in een separeerruimte; **ongegrond**.

van de klachten die geregistreerd zijn onder nummer 2021/064 en die zich richten zich op;

- de klacht over de beslissing van 29 november 2021 om klager verplichte zorg te verlenen in de vorm van insluiting; **ongegrond**,

- de klacht over de beslissing van 30 november 2021 om klager verplichte zorg te verlenen in de vorm van de toediening van medicatie; **ongegron**d,
- de klacht over de beslissing van 1 december 2021 om klager verplichte zorg te verlenen in de vorm van de toediening van kortwerkende medicatie; **ongegron**d
- de beslissingen van 29 november 2021, 30 november 2021 en 1 december 2021 om klager wilsonbekwaam te verklaren; **ongegron**d.

Deze beslissing werd genomen in Eindhoven op 16 december 2021 door de klachtencommissie bestaande uit mr. XXXX, voorzitter, de heer XXXX, psychiater, en mevrouw XXXX, in aanwezigheid van de secretaris van de klachtencommissie mevrouw XXXX.